

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä
16.9.2014
Taltionumero
2748
Diaarinumero
2867/3/13

1 (6)

Asia Vammaispalvelua koskeva valitus

Valittaja A

Päätös, jota valitus koskee

Kouvolan hallinto-oikeus 19.8.2013 nro 13/0307/1

Asian aikaisempi käsittely

A on hakenut toisen kerroksen WC:n muutostöistä aiheutuvia kustannuksia (patterin vaihto, lattian aukaisu ja WC-viemärin siirto, muovimaton poisto ja uuden asennus) sekä kyynärtuet ja WC-istuim yhteensä 1 283,40 euroa (alv. 0). Hakija sairastaa MS-tautia. Hakija tarvitsee avustamista kaikissa päivittäisissä toiminnoissa.

Heinolan sosiaali- ja terveyslautakunnan yksilöjaoston alainen viranhaltija on päätöksellään 26.10.2012 hylännyt vammaispalveluhakemuksen asunnonmuutostyöstä, koska kyseessä ei ollut sellainen muutostyö, jota hakija vammansa tai sairautensa vuoksi välttämättä tarvitsisi suorituakseen tavanomaisista elämän toiminnoista. Hakijalla oli mahdollisuus saada lainaksi WC-istuimeen kiinnitettävä korotus (6 cm) ylös kääntyvin sivutuolin. Päätös on tehty 1.9.2012 alkaen toistaiseksi.

Heinolan sosiaali- ja terveyslautakunnan yksilöjaosto on päätöksellään 28.11.2012 (§ 73) pysyttänyt viranhaltijan päätöksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Kouvolan hallinto-oikeus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt A:n valituksen yksilöjaoston päätöksestä.

Hallinto-oikeus on perustellut päätöstään seuraavasti:

Sovellettavat säännökset

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (vammaispalvelulaki) 2 §:n mukaan vammaisella henkilöllä tarkoitetaan tässä laissa henkilöä, jolla vamman tai sairauden johdosta on pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoriutua tavanomaisista elämän toiminnoista.

Saman lain 9 §:n 2 momentin mukaan kunnan on korvattava vaikeavammaiselle henkilölle asunnon muutostöistä sekä asuntoon kuuluvien välineiden ja laitteiden hankkimisesta hänelle aiheutuvat kohtuulliset kustannukset, jos hän vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee näitä toimenpiteitä suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista. Kunnalla ei kuitenkaan ole erityistä velvollisuutta kustannusten korvaamiseen, jos vaikeavammaisen henkilön riittävää huolenpitoa ei voida turvata avohuollon toimenpitein.

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun asetuksen (vammaispalveluasetus) 12 §:n 1 momentin mukaan korvattavia asunnon muutostöitä ovat henkilön vamman tai sairauden vuoksi suoritettavat välttämättömät rakennustyöt kuten ovien leventäminen, luiskien rakentaminen, kylpyhuoneen, WC:n ja vesijohdon asentaminen, kiinteiden kalusteiden ja rakennus- ja sisustusmateriaalien muuttaminen sekä vastaavat muut henkilön vakituksessa asunnossa suoritettavat rakennustyöt. Asunnon muutostyöksi katsotaan myös muutostöiden suunnittelu sekä esteiden poistaminen asunnon välittömästä lähiympäristöstä.

Saman lainkohdan 2 momentin mukaan korvattavissa muutostöissä tulee noudattaa soveltuvien osien valtion asuntolainoituksessa käytettävää laatutasoa. Saman lainkohdan 3 momentin mukaan korvattavia asuntoon kuuluvia välineitä ja laitteita ovat nostolaitteet, hälytyslaitteet tai vastaavat muut asuntoon kiinteästi asennettavat välineet ja laitteet.

Arviointi ja johtopäätös

Vammaispalvelulakia koskevan hallituksen esityksen (HE 219/1986 vp) yleisperustelujen mukaan esityksessä ehdotettiin kunnille säädettäväksi erityinen järjestämisvelvollisuus sellaisten palvelujen ja tukitoimien osalta, jotka ovat vaikeavammaisten henkilöiden itsenäisen suoriutumisen kannalta välttämättömiä. Tällaisiksi oli katsottu muun ohella korvauksen suorittaminen asunnon muutostöiden sekä asuntoon kuuluvien välineiden ja laitteiden aiheuttamiin kustannuksiin.

Edellä mainitun hallituksen esityksen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan mainitut korvaukset myönnettäisiin vain vaikeavammaisille henkilöille, jotka eivät ole jatkuvan laitoshuollon tarpeessa, ja heillekin vain siltä osin kuin kustannuksia aiheuttavat toimenpiteet ovat vammasta johtuvia. Korvaus asunnon muutostöistä sekä asuntoon kuuluvien välineiden ja laitteiden hankkimisesta aiheutuviin kustannuksiin suoritettaisiin sellaiselle vaikeavammaiselle, jonka omatoimisen suoriutumisen kannalta muutostyöt taikka asuntoon kuuluvien välineiden tai laitteiden hankkiminen ovat välttämättömiä.

Vammaispalvelulaissa on siis kysymys vammaisen välttämättä tarvitsemista muutostöistä.

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (vammaispalvelulaki) 9 §:n 2 momentin mukaan kunnan on korvattava vaikeavammaiselle henkilölle asunnon muutostöistä aiheutuvat kohtuulliset kustannukset. Lainkohdan mukaan asunnon muutostöistä korvataan kohtuulliset kustannukset.

A:n asunnossa on WC-tilat asunnon ala- ja yläkerrassa. Perheen makuuhuone on asunnon yläkerrassa. A:lla on käytössä porrashissi siirtymiseen alakerrasta yläkertaan. Alakerran WC- ja peseytymistilojen muutostyöt on toteutettu vuonna 2005 vammaispalveluna. Alakerran WC-tilaan on korvattu vammaispalveluna vuonna 2012 kyynärtukien asentaminen ja WC-kannen vaihto. Edellä olevan lainkohdan mukaan vain kohtuulliset ja välttämättömät kustannukset korvataan vammaispalveluna. Välttämättömien ja kohtuullisten kustannusten on katsottava tulleen korvatuksi jo sosiaaliviranomaisen aiemmilla tukitoimilla. Pytyn päälle asennettavaa korokerengasta ylös kääntyvin sivutuvin ei ole edes kokeiltu, joten sen toimivuudesta ei ole tietoa. Tästä syystä valitus on hylättävä.

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

A on valituksessaan vaatinut, että hallinto-oikeuden ja yksilöjaoston päätökset kumotaan. Yläkerran WC-remontin kustannukset on korvattava. *A* on perustellut valitustaan muun ohella seuraavasti:

A sairastaa MS-tautia. Jalat ja kädet eivät toimi eikä hän kykene istumaan ilman tukea tai toisen kiinni pitämistä. *A* tarvitsee korotetun WC-istuimen kyynärtuen kanssa. WC:n tarve on 2–3 kertaa yössä. Makuuhuoneet sijaitsevat yläkerrassa.

Omaishoitaja suorittaa nostot ja pesut, ja korotettu istuin säästäisi avustajan selkää. Lainaksi tarjottu WC-istuimeen kiinnitettävä korotus ylös kääntyvin sivutuvin vaikutti epävarmalta. Istuimeen kiinnitettävässä korotuskappaleessa istuimen reikä on niin pieni, että pesu tai muu tarvittava toimenpide ei onnistu.

Heinolan sosiaali- ja terveyslautakunnan yksilöjaosto on antanut selityksen, jossa se on uudistanut aikaisemmin esittämänsä.

A ei ole käyttänyt hänelle varattua tilaisuutta antaa vastaselitys.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian. Valitus hylätään. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muuteta.

Perustelut

Kun otetaan huomioon edellä ilmenevät hallinto-oikeuden päätöksen perustelut ja perusteluissa mainitut oikeusohjeet sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei ole perusteita.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Korkein hallinto-oikeus:

Pekka Vihervuori
presidentti

Sakari Vanhala (t)
hallintoneuvos

Eija Siitari
hallintoneuvos

Alice Guimaraes-Purokoski
hallintoneuvos

Tuomas Lehtonen
hallintoneuvos

Camilla Sandström
Asian esittelijä, oikeussihteri

Jakelu

Päätös

A, maksutta

Jäljennös

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Heinolan sosiaali- ja terveystalautakunnan yksilöjaosto